

Lokalt initiativ för fjärrvärme

Det blir allt vanligare att mindre orter värms med fjärrvärme, eller så kallad närvärme. Ovanligt är dock att ortens invånare står för bygge och drift själva. Men så är fallet i den lilla orten Överlida i västgötska knallebygden. Skälet till att man velat bygga själv är att man velat undvika mellanhänder och vinstintresse.

Att bygga ny fjärrvärme på en ort med 700 invånare är ganska sällsynt. Läger man dessutom till att initiativet kommer från ortens företag, då blir det riktigt ovanligt.

Dessa ovanliga händelser har blivit verklighet i den lilla köpingen, Överlida, på gränsen mellan Halland och Västergötland, inte långt från det kanske mer bekanta Ullared.

Här har ortens industri-företag gått samman i ett aktiebolag, Överlida Fjärrvärme AB, och nyligen byggt ett fjärrvärmenät som togs i drift i november 2008.

Det försörjer inte bara ortens industribyggnader utan också några villor, kyrkan, skolan och lokaler med värme.

Ägarna är tillika kunder i aktiebolaget Överlida Fjärrvärme. Ägarandelen står i proportion till den effekt som varje kund abonnerar på. Således är största ägare och största kund ett och

samma företag, postorder-företaget Västgöta Textil. Därefter följer kommunen, företaget Textrep som är landets största tillverkare av presentband, några mindre industrier samt kyrkan och några större hyresfastigheter. Sist men inte minst finns 15 villakunder, och det kommer förmodligen att bli fler efterhand.

Det finns nämligen lite kapacitet kvar i panncentralen att använda. Nuvarande kunder beräknas ha ett värmebehov av 2 500 MWh och kapacitet finns till 3 000 MWh.

Så fungerar fjärrvärme och aktiebolag

En villaägare med 10 kW installerad effekt betalar

- 40 000 kr plus moms i anslutningsavgift
- Bolaget lånar motsvarande 104.000 kr plus moms i bank

Total kostnad för effekten 10 kW 180.000 kr (inklusive moms)
Därtill tecknar sig villaägaren för aktier för 10.000 kr.

Den totala satsningen är beräknad till 17 miljoner kronor exklusive moms varav kulvertnätet står för 9 miljoner kr, panncentralen inklusive reservelverk för 5 miljoner kr samt kundanslutningar på totalt 3 miljoner kronor.

– Troligtvis underskrider vi 17 miljoner kr, säger Lars Ohlsson, från leverantören av kulverten Elgocell, och tillika projektledare tillsammans med Överlida Fjärrvärmes VD Göran Nilsson.

Det är för övrigt inte första

gången som Göran Nilsson, byggt fjärrvärme.

På 1980-talet var han med och byggde fjärrvärme i Svenljunga, samma kommun som Överlida ligger i. Han har för övrigt också varit kommunchef i Svenljunga under många år.

Varför bygger då inte det lokala företaget Svenljunga Energi fjärrvärme?

– Nej, de var inte intresserade. Däremot räknande

forts. på sid 16

Kulverten är anlagd med företaget Elgocells teknik, vilket gör att värmeförlusterna blir låga.

LÄCKSÖKNING

– SPECIALISTER PÅ LÄCKSÖKNING OCH TERMOGRAFERING

Fjärrvärme
Värmesystem
Vattenledningar

JENSEN

08-92 81 00

www.arnejensen.se

**Vi tackar våra kunder,
för energi & miljöbesparing
genom smarta produkter**

- Solfångare
- Tryckhållning med inbyggd avgasning
- Ackumulatortankar och varmvattenberedare
- Bio-produkter (pannor m m).

www.energi-center.se **ec nordic**

Två nöjda herrar Lars Ohlsson, Elgocell (t v) och Göran Nilsson, VD för Överlida Fjärrvärme.

forts. från sid 15

några andra aktörer på projektet men vi kom till resultatet att ekonomin blev bäst om vi gjorde jobbet på egen hand, berättar Göran Nilsson.

Ett engagemang bland företagarna fanns och dessutom har det lokala anläggningsföretaget Överlida Grus- och Transport, stått för allt anläggningsarbete.

Deras arbete stannar dock inte bara med utbyggnaden; företaget sköter också driften av panncentralen.

Panncentralen är på totalt 1,4 MW. Bränslet är flis, där merparten hämtas inom kommunen. Leverantör är Malungsföretaget Mekano.

Lite unikt är att det handlar om två pannor på 1 MW respektive 0,4 MW.

– Skälet till detta är att minimera värmeförlusterna. Den lilla pannan används sommartid, berättar Lars Ohlsson. Man får faktisk igen merkostnaden för den lilla pannan.

I mindre nät är låga värmeförluster viktigt för ekonomin.

– I sådana här lönar det sig att satsa på mycket isolering av kulvert, hävdar Lars Ohlsson, som inte bara varit projektledare utan också leverantör av kulvert.

Kulverten har levererats av hans företag Elgocell som utvecklat en värmekulvert med hög isolerförmåga.

Kulverten består av PEX

som mediasör och som omgärdats av fyrkantig isolering.

– I villor med värme och tappvarmvatten får vi förluster på cirka tio procent, berättar Lars Ohlsson.

Hur stora blir då kulvertförlusterna i Överlida?

– De är beräknade till 270 MWh i det 3 km långa kulvertnätet. Det blir mindre än

tio procent om leveranserna av fjärrvärme överstiger 2 700 MWh. Ju mindre nät desto mer lönar det sig att använda vår teknik EPS PEX, säger Lars Ohlsson.

I reserv för värmeproduktion finns också en elpanna. Därtill finns ett reservverk för att värmecentralen alltid ska kunna driva matarvattenpumparna, vid en situation av strömavbrott. Överlida ligger nämligen i ett område med mycket skog som kan få problem med elförsörjning när väder av Gudruns kaliber dyker upp.

Vad blir det då för kostnad för fjärrvärmerna?

– Den är beräknad till cirka 90 öre/kWh med en 20-årig avskrivningstid. Cirka hälften av kostnaden står kapitalet för och resten är den rörliga värmekostnaden, säger Lars Ohlsson.

När beslutet togs att bygga fjärrvärmerna var kostnaden för oljevärme cirka 1,30 kr/kWh. Sedan dess har kostnaden sjunkit ganska kraftigt.

– Vi räknar dock fortfarande med att fjärrvärme är konkurrenskraftig i jämförelse med både olja och el, säger Lars Ohlsson.

Varför satsar ett så litet samhälle på fjärrvärme?

– Det är viktigt för att få behålla ortens företag och för att få människorna att stanna kvar på orten. Fjärrvärme ökar helt klart ortens attraktionskraft, påtalar Göran Nilsson.

Man behöver inte vara ung i Överlida för att satsa på fjärrvärme. Två grannar, 100 och 97 år gamla, bestämde sig båda att byta olja mot fjärrvärme. Ingen ville vara sämre än den andre. Tala om framtidstro.

Staffan Bengtsson

Småskalig bio-kraftvärme i Skellefteå

Skellefteå Kraft har beviljats stöd från Energimyndigheten för att under det närmaste halvåret utreda ett lämpligt koncept för småskalig kraftvärme. Målsättningen är att kombinera el- och värmeproduktion optimalt. Om utredningen faller väl ut är ambitionen att bygga en demonstrationsanläggning under år 2010 eller 2011.

– Vårt huvudspår är att förbränna torrt biobränsle i en ångpanna och göra mesta möjliga el i en ångturbin, säger Stig Lindkvist, avdelningschef Nät och närvärme, Skellefteå Kraft.

– Vi har ytterligare 13 fjärrvärmenät som kan ses som resurs för framtida kraftvärme och de största näten vi har idag finns i Norsjö, Burträsk och Vindeln, säger Stig Lindkvist. I utvecklingen av en effektiv småskalig turbin kommer Siemens turbindivision i Finspång att vara samarbetspartner.